

Velja v Ljubljani
in po pošti:

za leto K 84—
za leto K 42—
za leto K 21—
za leto K 7—

Za inozemstvo:

za leto K 95—
za leto K 50—
za leto K 26—
za leto K 8—

Jugosla

Plačano do

Ljubljana
LjubljanaNa pismeno naročbo brez
poljkatve denarja se ne
moremo ozirati.Naročniki naj pošiljajo
naročnine
po nakazilu.Oglas se računa po po-
stavnem prostoru in si-
ni visok ter 45 mm
prostor za enkrat
za večkrat popust.Uredništvo je na Starem trgu št. 19. Telefon
št. 259. Upravišтво je na Marijinem trgu
št. 8. Telefon št. 44.Izhaja vsak dan zjutraj.
Posamezna številka velja 40 vinarjev.Vprašanja glede inseratov in dr. se mi-
loži za odgovor dopisoma ali samska. — Dopisi
naj se frankirajo. — Rokopisi se ne vračajo.

Slovenski Korotan podjarmjen.

Pliberk in Železna kaplja izgubljena. — Italijanski delegati so se vrnili v Pariz.
Italij. zahteve glede slovenskih pokrajin. — Invazija madžarskih židov v Jugoslavijo.

Kdo je kriv?

Ljubljanski dopisni urad objavlja
nastopni odgovor predsednika deželne
vlade za Slovenijo dr. Janka Brejca
na odprto vprašanje, katero je bil na
predsednika naslovil poverjenik Albin
Prepeluh z dne 5. maja: Čudno je, da
se krivce koroške nesreče išče doma,
namesto da bi se iskal tam, kjer je,
pri sovražniku, ki je napadal začetkom
januarja, ki je po sklenjenem premirju
brez prenehanja z vsakdanjim celo
artilerskim ognjem nadaljeval napade
na naše čete, ki je vso Koroško mo-
biliziral zoper nas, ki so mu na pomoč
prišle tudi čete iz Tirolske, iz Solno-
graške, z Dunaja in iz Gradca in ki
je, potem ko je bil zbran, z vsemi
silami udaril na nas in nas tudi res
potisnil nazaj. Že potek dogodkov
kaže, da tu o kaki drugi „krivdi“ ne
more biti govora, nego da smo bili
vojaško pač preslabi, da bi tak naval
vzdržali. Jasno mora pač biti vsako-
mu, da niti deželna vlada, niti kak
njen član ne more biti odgovoren za
vojaški neuspeh na Koroškem, ker
danes pač že vsakdo ve, da z vo-
jaštvom ne razpolagajo niti deželna
vlada, niti posamezni njeni člani. Vo-
jaštvo je od deželne vlade neodvisno,
ne sprejema od nje niti ukazov, niti
prepovedi. Tudi nima deželna vlada
nobene ingerence na vojaške dispozi-
cije in ni odgovorna za to, da je bila
koroška meja v primeri z večkratno
nemško premočjo preslabo zavarovana,
kakor bi ne bila njena zasluga, če bi
bil nemški naval vojaško odbit. Kri-
vico in nespametno je tedaj, iskati
„krivce“ v krogih deželne vlade in
razburjati javnost s sumničenjem, ko-
lega neopravičenost vsak otrok lahko
izpovedi. Deželna vlada ima glede na
koroške dogodke le še to pripomniti,
da je že skozi več mesecev vsled ne-

prestanih prošnji in ap. ov iz Koroške
prosil centralno vlado in voj. oblasti,
naj storijo konec trpljenju koroških
Slovencev. Te prošnje je zastopala
povsodi in se v tem oziru lahko skli-
cuje na tozadevne razprave celokupne
deželne vlade. — O kakem dogovoru
med koroško vlado in italijansko oku-
pacijsko oblastjo mi pa ni ničesar
znanega.

Koruptne strankarske razmere so
povzročile takoj prve dni po državnem
prevratu, da se naš politični in vojaški
položaj ni mogel konsolidirati v našo
narodno in državno korist. Tedaj ni
bilo vzroka izgovarjati se na vojaško
oblast, ker je imela Narodna vlada v
Ljubljani posebno poverništvo za
narodno obrambo. Tedaj bi lahko in
brez krvi zasedli naš slovenski Ko-
rotan, kjer je bilo v vojaških skladiščih
bivše avstroogrske armade posebno v
Beljaku in Celovcu toliko živeža, da
bi se moglo brez skrbi prehraniti vo-
jaštvo in civilno prebivalstvo. Odgo-
vornosti tedanje ljubljanske vlade ne
izbriše nobena uradna izjava sedanjih
vladnih krogov.

Prav je, da se preišče, kdo je
vzrok zadnje ponesrečene akcije na
Koroškem. Preiskati se pa tudi mora,
kdo je kriv, da se ni zasedla sloven.
Koroška takoj po prevratu novembra
lanskega leta.

Spoznanje je prvi korak k po-
boljšanju, pravijo. Spoznali ste torej,
da je Vaša politika napram slovenski
Koroški bila od vsega začetka zgre-
šena. Skrajni čas je, da krenete na
druga pota. Naša protiakcija mora biti
smotrena in radikalna. Polovičarstvo,
omahovanje, neodločnost ne dose-
žejo uspehov, temveč le pogubo.
Vzglede nam ni treba navajati. —
Edino-le odločnost in pogum nas
moreta rešiti in odrešiti.

Ekonomična Srbija do ka- tastrofe 1. 1915.

Po podatkih Koste Stojanoviča, bivšega mi-
nistra za trgovino.

Srbija je dežela, polna prirodnega
bogastva, neizčrpanih rudnikov, prid-
nih in spretnih prebivalcev, kar je prvi
predpogoj za velik in hiter razvoj
blagostanja. Industrija, ki se bo ra-
pidno razvila na njenem teritoriju, bo
odškodovala prebivalce in deželo za
vse prestane muke. Ker v splošnem
poznamo srbske gospodarske razmere
še premalo, se mi zdi potrebno, po-
dati tu nekaj statistike, ki se tiče dobe
pred 1. 1915.

Gospodarski položaj Srbije bomo
presojali v treh perijodah. 1. pred
balkansko vojno, 2. od 1. 1912—13 do
izbruha svetovne vojne in katastrofe
1. 1915 in 3. od katastrofe do danes.

Po podatkih bivšega trgovskega
ministra Koste Stojanoviča bi bilo na-
rodno premoženje Srbije pred 1. 1912
približno sledeče:

Vrednote	Kapital v milijonih frs	Letni bruto dohodki v mil. frs
Obdelana zemlja	2.000	700
Živina	400	200
Rokodelstvo	40	20
Industrija	250	60
Trgovina in kreditni zavodi	250	100
Premičnine in nepremičnine, mesta in trav- niki	2.600	208
Gozdovi	400	100
Železnice, bro- darstvo, ceste	500	50
Drž. in ekono- mične naprave	100	60
Pašniki	100	10
Skupaj	6.640 m. frs	1.508 m. frs

Če prištejemo temu še orožje in
druga sredstva narodne brambe, je
znašalo vse premoženje 7—8 milijard

frankov z letnimi dohodki 1700 milj.
frankov bruto, torej 20 odst. Uprava
države in avtonomnih občin je stala
leto 1500 milijonov frankov, 10 odst.
produkcije cele dežele. Srbija je štela
takrat 700.000 delavnih državljanov,
od katerih jih je bilo zaposlenih 100
tisoč pri državni in občinski upravi,
v kreditnih zavodih itd. Produktivno
silo je tedaj ceniti na 7 milijard fran-
kov, če se pri tem računa produktivna
sila družinskega očeta na 10.000 frs.
Dohodki iz dela vseh teh ljudi značijo
1400 milijonov frankov, t. j. ca. 20%.

Do leta 1912/13 je merila Srbija
48.000 km² površine s tremi milijoni
prebivalcev. Od teh se jih je pečalo
90% s poljedelstvom in ostalih 10%
z drugimi posli, trgovino ter industrijo.
Srbija je bila tedaj eminentno agrarna
država. Tudi pri njej je opaziti nor-
malni razvoj proti industrializaciji
dežele.

Veleposesnikov v Srbiji niti ne
poznajo. 55% vsega polja je bilo last
malih posestnikov a 5 ha, 27% last
posestnikov od 5—10% ha, 14% last
onih, ki so posedovali 20% ha in samo
4% vsega polja je bilo v rokah po-
sestnikov nad 20 ha. Vsi ti posestniki
so bili večinoma člani raznih zadrug
in kmetijskih družb. Že 1. 1910 je bilo
zadružništvo močno razvito. V Srbiji
so šteli takrat 915 različnih organizacij,
posojilnic, kreditnih zavodov, strokov-
nih agrarnih organizacij, zavodov za
nakup kmetijskega orodja itd. Te or-
ganizacije so štejele takrat že 34.000
članov, posestnikov in družinskih oče-
tov. Glavna naloga teh zavodov je
bila, pomagati kmetu pri nakupu
zemlje in dvigniti kmetijstvo na višjo
stopnjo ter ga naučiti racionalnega
izkoriščanja zemlje.

Od cele površine takratne Srbije
je bilo 20.000 km² v privatni lasti.
Bila so to skoro sama obdelana polja;

Camille Flammarion — B. Borko:

Minuli svet.

(iz „Rêves éoliés“).

Nimam naivne domneve, da sem
odkril veliko skrivnost. Ko hočemo
preiskati nerazrešljive ugánke večnosti
in neskončnosti, smo približno v
enakem položaju kot mravlje, ki bi
si hotele sestaviti zgodovino Francije.
Navzlic njihovi duhovitosti, vkljub nji-
hovi dobri volji in pridnosti je zelo
verjetno, da bi se ne povzpeli nad
zgodovino lastnega mravljišča in ne
bi dosegli niti najenostavnejših pojmov
o človeštvu in njegovih zadevah. O
ljudih mravlje najbrž ne vedo ničesar
(izvzemši morda mravlje civiliziranih
dežel, ki imajo mogoče v svojem ti-
palastem govoru imena odgovarjajoča
pojmom: slastičar, kuhar, mešar ali
naziv njihovega zakletega sovražnika,
kot je vrtnar.) Tudi tisti, ki niti ne
slutijo, da živimo, bi ne mogli imeti
o človeškem rodu in njegovi zgodovini
drugačnih misli kot ... mravljinjih.

Bilo bi res nepotrebno in otroško,
ako bi se izgubljali v megli metafizike

in iskali razrešenja, toda predmet raz-
glabljanja, vreden naših misli, je: Čas.
Mislimo si, kako so skozi celo večnost
obljudene zemlje, kakor je naša, pla-
vale v svetlobi svojih solnc, kako so
prebivali na njih ljudstva in se veselila
življenja in kako je v večnosti zdaj-
pazdaj odbila kateremu izmed svetov
poslednja ura. Mi si ne moremo pred-
staviti začetka, napredek znanosti pa
nam spričuje jasno, da naravne moči
delujejo brez prestanka in konca.

Pa če nas že osupne neskončni
prostor, tembolj strašna vstaja večnost
brez začetka in konca pred našimi
ostrelimi misli. Glasovi minulosti
nam govorijo iz dna prepado, na-
znanjajo nam bodočnost.

Preteklost minulih svetov je
bodočnost zemlje.

Izza sto milijonov let ne bo več
zemlje, na kateri živimo, oziroma, ako
še ostane njena razvalina, bode to
zgolj grobna puščava; razni svetovi
našega solnčnega sistema sklenejo
svoje življenjske kroge, zgodovine šte-
vilnih rodov, ki so sledili drug dru-
gemu, bodo neizprosno ugasnile; tudi

naše solnce bo morebiti že izgubilo
svojo toploto in se bo vrtelo kot črna
zvezda v neskončni noči. Mogoče je
pa tudi, da trči na svojem potu z
drugim starim solncem, ki je tudi
ugasnilo in je bilo prav tako vrženo
v večno praznino, se spoji z njim in
vstane od mrtvih, vstane sijajni Fenix
iz svojega pepela, zopet razžarjenega
vsled spremembe gibanja v toploto.

In megle bodo rodile solnce,
takrat kakor danes bo neizmerni prostor
obljuden z neštevilnimi zvezdami,
zemlje se bodo lesketale v svetlobi
svojih solnc, jutra in večeri se bodo
menjavale, smehljala se bodo modra
obzorja, oblaki bodo plaval v lepoti
polmraka, dišeče sopare se bodo dvi-
gale iz gozdov in dolin, čebjanje
ptičev bo motilo skrivnostne tišine in
večna ljubezen bo zopet polnila mladost
s svojim plahim koprnjenjem. V čudo-
vitem vnebohodu bo priroda pela
kakor sedaj, himne mladosti in sreče;
neumrljive pomladi bodo cvetele dalje
in dalje v tem neizmernem vsemiru,
kjer zgodovinar minulosti nahaja same
grobove.

Ako prostor nima mej, ako naša
misel leta v smer katerekoli točke ne-

beškega prostora, če ona leti stalno
in je ne ustavi nobena sila, naj bo
hitrost njenega leta kakršnakoli, ako
je, z eno besedo, prostor v vseh
smereh neskončen, tedaj je ravno tako
z večnostjo: nič, prav nič ji ne more
omejiti, pa naj se domislimo katerekoli
pavze v njenem trajanju, bodisi ure
ali minute, kjer bi se hotela ustaviti
naša misel, preskoči ona takoj domne-
vano pavzo in nadaljuje svojo pot.
Neskončni prostor je v resnici obsta-
novan s svetovi, ki se rode, ki umirajo;
s svetovi, ki so dospeli v možko dobo,
dalje z mrtvimi svetovi, razsutimi po
vseh krajih vseмира, s plinastimi me-
glicami, vodenečimi solnci, kislečevimi
zvezdami, nastajajočimi planeti, ohla-
delimi sopotniki, razpadlimi kometi ...
naravne sile delujejo povsod, tvorna
energija je stalna, konstantna, se ne
more povečati ali zmanjšati, in vse
vede se strinjajo v tem, da je smrt,
uničenje, razpadanje samo gola spre-
memba.

Astronomija je odkrila čas prav
tako, kakor je odkrila prostor; ona
nas uči, da današnja doba ne pomeni
nič posebnega v zgodovini stvarstva,
tudi ne naše današnje mesto; ona nas

drugo so tvorila državna in občinska posestva, večina gozdovi, gore in vode. Več kot polovica privatne posesti so bila žitna in druga polja, ponajveč posejana s koruzo. (Dalje prih.)

Mirovna konferenca.

Prihod avstrijskih delegatov v Pariz.

k LDU Versailles, 6. maja. (DKU) Kakor poroča „L'Éclair“, pričakujejo prihod avstrijskih in ogrskih delegatov v St. Germainu dne 14. t. m. Rekvirirali bodo zanje več poslopij. Nemci bodo, kakor se misli, z besedilom pogodbe že odpotovali v Weimar, ko se bodo začela pogajanja z Avstrijo in Ogrji. Domneva se, da bo združitve Nemčije z Avstrijo prepovedana s posebno klavzulo v avstrijski pogodbi. Razpravljanje z Avstro-Ogrsko bo kratko.

Uradno priznanje kraljestva SHS.

k LDU Bern, 6. maja. Jugoslovanski tiskovni urad v Parizu poroča: Svet trojice bo razpravljal v petek o priznanju Jugoslavije. „Rappel“ piše, da sta se Francoska in Anglija odločili, posnemati zgled Zedinjenih držav. Oficijelno priznanje kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev se mora izvršiti pred podpisom mirovnih preliminarjev, da bodo mogli jugoslovanski delegatje podpisati mirovno pogodbo že v svojem novem svojstvu in ne samo kot delegatje Srbije.

Vprašanje Reke.

k LDU Pariz, 6. maja. (Brez-zično). V reškem vprašanju so se baje zedinili tako, da bo mesto in luko deset let upravljala Zveza narodov potem pa, da bo Reka pripadla Italiji.

Politični pregled.

p Reorganizacija časniške službe. „Pravda“ poroča, da se bo ministrski svet v eni svojih prihodnjih sej pečal z reorganizacijo naše časniške službe.

p Ženske zastopnice v dunajskem občinskem svetu. V dunajski občinski svet so po zadnjih volitvah izvoljeni tudi ženski člani in sicer 6 krščanskih socijalk in 15 socijalnih demokratkinj. Izvoljeni Čehoslovaki so bili na listi zaznamovani kot socijalni demokrati in demokrati. Ker bodo ti Čehoslovaki v gospodarskem vprašanju najbrže glasovali z nemškimi socijalnimi demokrati, bodo socijalni demokrati v deželni zbornici imeli absolutno, v občinskem svetu pa celo kvalificirano večino.

p Anglija proti združitvi Črne-gore s Srbijo. V angleški zbornici je izjavil državni podtajnik Harmsworth v imenu vlade, da Anglija ne pripozna črnogorske narodne skupščine, ki je meseca novembra v Podgorici progla-

sila odstranitev kralja Nikita in združitve Črne Gore s Srbijo. Velika Britanija smatra še vedno kralja Nikito kot postavnega vladarja Črne Gore.

p Čehi v dunajskem občinskem svetu. Osem čeških občinskih svetnikov, ki so bili v nedeljo izvoljeni, se je konstituiralo kot: „klub socijalnodemokratskih Čehoslovakov v občinskem svetu - mesta Dunaja“. Za predsednika je bil soglasno izvoljen Bohumil Širotek.

p Jugoslovanska poročevalska služba. Zagreb, 6. maja. (Izv. por.) Te dni se sestane v Belgradu ministrski svet, ki bo razpravljal o ureditvi poročevalske službe v Jugoslaviji. Kot izvedenec odpotuje tja šef zagrebškega dopisnega urada Toni Schlegel, da organizira službo dopisnih uradov v kraljestvu SHS. Ob tej priliki predloži tudi status „Zveze jugoslovanskih časnikarjev“.

p Proti jugoslovanski demokratski stranki. Zagreb, 6. maja. (Izv. por.) Novosadska „Zastava“, glasilo radikalcev v Vojvodini, piše o demokratski stranki ter konstatira, da se mlada stranka ne snuje pri temelju od spodaj, ampak od zgoraj. Stranko ustanovljajo ministri, poverjeniki pokrajinskih vlad, veliki župani in drugi. List pristavlja, da dela demokratska stranka v celoti isto, kakor grof Tisza, ki je s pomočjo velikih županov ustvarjal večino.

p „Journal des Débats“ o Wilsonovi notli. Gauvain, urednik „Journal des Débats“ razpravlja o Wilsonovi proklamaciji in obžaluje, da se ameriški predsednik ni izjavil že mnogo prej proti pretiranim zahtevam, vsled česar je dal povod k nesporazumu, kateri je vzrok sedanje krize. Italija ne sme imeti nadvlado nad Slovani, ker bi v tem slučaju bila prisiljena naslanjati se na Nemčijo, da bi si ohranila lastno pozicijo na vzhodni jadranski obali. V pravem interesu Italije je, da se odreče pretiranim aspiracijam svojih sedanjih zastopnikov v Parizu, aspiracijam, ki se raztezajo na narode, ki so ji absolutno sovražni in na strateške pozicije, katere imajo čisto ofenzivni značaj. Po temeljitim preudarku bo tudi italijanski narod uvidel, da je bolje zanj, da se odloči za sistem in načela svobode in pravice. P. P.

p Amerikansko-italijanski spor. „Patrie“ poroča o razgovoru svojega urednika z Wilsonovim tajnikom, ki je izjavil, da ameriški predsednik ni bil presenečen radi postopanja italijanskih delegatov, ampak ga je pričakoval, ker so Italijani že prej, predno je izdal svojo noto, grozili z odhodom, če bi se ne sprejele njihove zahteve. To pa ni bilo mogoče, ne da bi bila kršena načela, izražena v 14 točkah Wilsonovih, sprejeta od vseh antantnih držav. Wilson si je bil dobro svest posledic svoje proklamacije, vendar pa ni našel drugega iz-

hoda iz te zagate. Položaj italijanskih delegatov je bil postal zelo težaven vsled silne imperijalistične agitacije, katere razburja javno mnenje v Italiji. Italijanski listi pretiravajo, če pravijo, da je politični položaj Italije resen. Da bi prišlo do resnega konflikta z Italijo in Jugoslavijo, se zdi Wilsonu neverjetno; če bi pa bil neizogiben, Zedinjene države ne bodo intervenirale. Wilsonov tajnik je pri tem naglašal dejstvo, da je Italija popolnoma odvisna od zaveznikov, in predvsem od Amerike kakor glede zalaganja z živili, tako tudi glede finančnega ravnotežja.

p Bosanska hrvatska pučka stranka in dr. Korošec. Sarajevo, 5. maja. (Izv. por.) Kakor poročajo listi, je stopila na novo osnovana hrvatska-pučka stranka za Bosno in Hercegovino v dogovor z nekaterimi muslimanskimi krogi, da se tudi ti pridružijo novi stranki. Ministrski podpredsednik dr. Korošec je baje za časa svojega bivanja v Bosni in Hercegovini že stopil z zastopniki te siruje v osebne stike. Dogovori se nadaljujejo v Belgradu.

Zagreb, 5. maja. (Izv. por.) „Hrvat“ napada ministrskega podpredsednika dr. Korošca, češ, da je v svoji funkciji kot minister vodil in organiziral ustanovitev hrvatske-pučke stranke za Bosno, Hercegovino in Dalmacijo. „Hrvat“ imenuje novo stranko od „zgoraj ustanovljeno“.

Pokrajinske vesti.

kr Iz kočevskega okraja. V „Jugoslaviji“ z dne 4. maja 1919 se je nekdo v svoji modrosti, četudi je kočevske razmere po lastni izjavi študiral le par dni, spravljal nad nje in kočevske slovenske urade. Temu dopisniku tale odgovor, ki si ga naj zataknje za klobuk: Kakor bodo ostali v Trstu, četudi pade tisočkrat pod nenasitno Italijo, še vedno Slovenci, tako se tudi kočevskih Nemcev ne more čez noč pohrustati in roditi iz njih navdušene Jugoslovane. Kar se pa tiče odstavljenih železničarjev, uradnikov in profesorjev, je dober del od njih že zapustil Kočevje in Jugoslavijo, ostali del pa jo še bo — nekateri so že prosili za potne liste. — Ko bodo pa enkrat določene jugoslovanske meje in mir sklenjen, bo pa itak vse bežalo, kar ne spada v Jugoslavijo. Kdor bi pa pri tem ne imel dovolj urnih nog, mu jih bo pa poklicana oblast sama brez dopisnikove metle primerno nabrusila. Spričo smotrenega postopanja vseh javnih uradov zlasti pa okrajnega glavarstva, ki ima največ opravka z javnimi zadevami, dalje s pridnim delom pol. organizacij se je slovenski živelj na kočevskem tako ojačil in utrdil, da bo kos tudi nadaljnim nalogam, ki ga še čakajo. Ti uradi uradujejo izključno slovensko, imajo samo slovenske pečate in napise — daleč po mestu se blišči rdeči napis: Okrajno glavarstvo SHS Kočevje — ter silijo, da govori v uradu vsak Kočevjar, ki zna slovensko, v tem jeziku, in se mora slovenščine posluževati celo že odstavljeni notar dr. Karnitschnig itd. Okrajno glavarstvo je predlagalo razpust že več nemških občinskih odborov in že poslujeta n. pr. v Travi in Dragi popolnoma slovenski gerentstvi. V mestu Kočevju je ustanovilo nov aprovizacijski odbor, v katerem sta dva Slovenca in eden celo načelnik, v občini Mozelj pa popolnoma slovenski aprovizacijski odsek za vasi Zdihovo in druge vasi — poprej je bil samo — nemški — i. t. d.

Glavi dopisnikov se gotovo nič ne sanja, da so laške čete stale že ob demarkacijski črti pripravljene za pohod na Kočevsko, kakor hitro bi tam izbruhnil kak nemir. In do tega bi prišlo, ako bi se lok, dokler se politične razmere ne razjasne, napel čez mero. Več kočevskih veljakov je pa okrajno glavarstvo radi bujskanja kaznovalo, drugi so še v preizkušnji. Tudi je bilo na tem uradu odpuščenih že pet nemških uradnikov oziroma uradnic in ako preskrbi dopisnik tako polnovredno moč, ki bo služila če-

tudi od drugod doma, v Kočevju za 180 kron, jo bodo na glavarstvu gotovo takoj sprejeli namesto one še ostale, popolnoma mirne uradnice.

Svetujem torej dopisniku, da vzame bič, s katerim grozi, sam v svoje roke in se nakreše z njim po svojih neurejenih možganih.

kr Celjski gospodarski urad. Vkljub zahtevam v našem listu in v „Novi dobi“, da se naj gospodarski urad očisti nemških uradnic, pašuje tam še vedno slovenščine popolnoma nezmožna Nemka Krofisch in postaja od dne do dne s strankami predrznejša. Vodja gospodarskega urada ji je povelj nakazila za mleko in sladkor. Znano nam je nešteto slučajev, da so bile matere dojenčkov in bolniki kratkoročno od nje odslovljeni, medtem ko so bile gospodične okrajnega glavarstva, katerim po predpisih ni bila dovoljena dobava mleka, z istim prav dobro preskrbljene. Da ni ona kot evidenčna uradnica zalog sladkorja in razdeljevalnica istega na mestu, našli bi nešteto slučajev, zadostuje naj dejstvo, da je pod njeno evidenco izginilo precej vagonov sladkorja (afera Wagner) in smešno je, ako gospodarski urad javka po časopisih, da mora sedaj sladkor drago plačevati, ko je vendar on vsled njene malomarne evidence kolikortoliko zakrivil, da je bogatele par oseb s sladkorjem, namenjenim za ljudstvo. Upamo, da zadostuje gospodu glavarju ta mali opis nadute in popolnoma nezmožne Nemke — da pomete in sicer tudi proti volji vodje gospodarskega urada, sicer se lahko pripeti, da ji nekega lepega dne zabrani par stotin prizadetih vstop v gospodarski urad — med temi tudi oni državni uslužbenci, kateri vsled njene nemilosti in domišljavosti pri zadnji razdelitvi sladkorja morajo na sladkor čakati. Gotovo nam bode teknila tudi kava brez sladkorja — dokler se razmere ne poboljšajo — ako imamo zadoščenje, da nam pri tej osebi ni potreba še nadalje prosjati za dragoceni sladkor — ampak pri kakem slovenskem in človekoljubnem vojaku invalidu. V kratkem več.

kr Šoštanj. Naši nemškutarji se niso imeli nikdar kaj pritoževati, ker se vsaki njihovi želji takoj ugodijo. Naš gerent jih vsekdar protežira, posebno pa tovarno Woschnagg, bodisi pri aprovizaciji, bodisi glede dobave surovin. Iz časopisja je znana tudi afera tihotapskega izvoza živil na Dunaj. Pri tem se je omenjalo tudi ime našega gerenta. V tej tovarni so desetletja kovali nakano za nakano, da se Slovence preganjali in zapirali in končno že skoraj zadali smrtni udarec Slovenstvu v Šoštanju. Njihove slave je konec, a tolažijo, se da pride kmalu državni preobrat. Zato pa ni čudno, če takim ljudem zavre kri in izlijejo svoj gnev v pisma, kakršno je pisala Pepi Strojnik, katerega pa je naša cenzura tihotapcu ob meji zaplenila: v pismu pravi: „z Nemci se ravna kakor z živino; da Slovenci sami trdijo, da pridemo pod Nemško Avstrijo. Hvali nadalje Boga, da se nam v malem strižejo peroti, ker bi nas drugače niti vrag ne dohajal v naši domišljavosti. Zato vendar le še utegne postati za Nemce tukaj prav udobno življenje. Tudi vlak živil se prevaža za vlakom skoz — v veliko jezo Jugoslovancev. Da, da! sedaj so si otrpeli dolgo vsovraženi jarem, a privezali so si le mlinski kamen za vrat! Kako ste srečni, da vsaj lahko med ljudmi živite itd.“ Pošten Nemec izražal je svojo ogorčenost nad takšno pisanje, a obenem tudi svoje začudenje, da je gerent dr. Mayer to zadevo tako neumno rešil. Kdo bi to hudobno, lažljivo in državni nevarno pisanje zamogel zagovarjati in v olajšavo za krivca položiti še zdravniško spričevalo, glasom kojega naj bi bila ta dama na mali skrajno histerična? Gospod doktor! Ali ste pozabili da so vam v boju s temi ljudmi osiveli lasje? Ali ste morda že onemogli? Če je tako, potem pustite vodstvo drugim rokam! Tudi se niste pred svetom očistili vaših rok radi gori omenjenega tihotapstva. Zato in tudi radi vašega nenarodnega delovanja hočejo možje v sosvetu odložiti

sili, da razločujemo trajanje enako kot prostor in cenimo v tej sintezi veliki pogled na razvoj vsemira.

Ne, to ni bil sen. Za človeštvo, ki je živel pred postankom našega solnčnega sistema na različnih svetovih, ni bila zemlja s svojo historijo nič drugega, kot možnost bodoče ploditve. Zgodovinarji zemeljskih narodov: Mojzes, Herodot, Mamethon, Mathuan-Linc, Tit Livij, Tacit, Gregoire de Touro, Bossuete in vsi ostali, ki sfer nameravali spisati občno zgodovino, in ti, veliki Leibnitz, ki si začel ustvarjenje sveta z zgodovino majhne nemške vojvodine, in tudi ti čarobni autor Metamorfoz, ki si nam nekoč opisal postanek neba in bogov; astronom se smeje vašim slovitim letopisom, kakor se smeje nad rodopisi kraljev in Cezarovimi zmagami!

Bitke mravelj na ozkem prostoru; nedolžno igranje otrok, ki božajo svoje punčke! Pa naj izumejo nove daljnogleda, ki bi mogli spoznati Karla Velikega in Napoleona v mravljišču Liliputanov: ne najdemo jih več! In vsa zemlja, kje je? V abstrakciji misli smo živeli davno prednjo in bomo

živeli davno po nji; njena zgodovina pa bo minila kakor blisk, ki švigne skozi tišino dolgega poletnega dne.

Ko sem opazoval to panoramo časa in prostora, ko so šla mimo mene minula stoletja s svojo ničevostjo svoje slave, ko so se ljudstva, bivajoča na teh svetovih, budila v globinah prostora, trgala svoje mrtvaške tančice in se odpravljala na svetle steze novega življenja, je hipoma oživela vsa ta stoletna in čudežna minulosť in milijoni v davnih vekovih ugaslih solnc so zažareli iznova. Nebo je bilo polno brezštevilnih zvezd, doslej nevidnih za naše oči in luč življenja je svetila po nebeških planjavah, razprostrtih tja v neskončnost.

Naenkrat pa je padla ogromna črna zavesa ter stla prostor med menoj in nebeškimi višavami. Pred to zaveso je hitel planet, na katerem živimo, z hitrostjo stotisoč kilometrov v uri. Zopet sem se našel med navadnimi zemljani, ki ne vidijo ničesar, kar leži izven njihovega obzorja in ki mislijo, da so edino ljudstvo, ki obstoja v vsem svetovnem prostoru.

svoja zaupna mesta. Sram jih je tega! Pa tudi nas ostale je sram, zato zahtevamo, da odložite gerentstvo! — Vlado pa prosimo, da pošlje eventualno vladnega komisarja na takšno važno industrijsko mesto, kakor je Šoštanj. Ob enem pa naj tudi ohladi vročo kri razburjive dame in pokaže že vendar enkrat resno voljo, v kali za-treti vsako enako protidržavno gibanje!

kr Rimske toplice. Pri nas je bilo meseca aprila t. l. pet vlomov, ter so tatovi pokradli mnogo vina, živeža, oblake in perila ter s tem napravili škode več kakor za 10 000 K. Ljudstvo je že bilo obupano, ker se je balo ne samo za imetje ampak tudi za življenje, ker so bili tatovi tako predrzni, da niso bile nobene še tako močne vrata pred njimi varne. Kmetje pa nimajo za brambo nobenega orožja. Če ima še kdo kako staro puško, pa nima nobenega smodnika, ker se smodnik nikjer ne dobi. Iz tega strahu in obupa sta nas resila orožniška straža mojstra Ignac Plavštajner Celje in Franc Fischer od postaje Gaberje pri Celju. Oba stražmojstra sta po trudopolnem naporu 1. majnika izsledila tatove in jih štiri aretirala, ki so obstali vse vlome.

Dobila sta nekaj pokradenega blaga nazaj, ter sta konfiscirala enemu tatu 500 kron, katere je dobil za pokradeno blago. Vsa okolica se je sedaj oddahnila in ne more dosti hvaliti gospoda stražmojstra posebno go-spoda Ignaca Plavštajnerja, kateri je posebno energično in razumno postopal, da so te predrzne tatove prijeli. Vsa hvala in čast takim orožnikom!

kr Ptujski magistrat uraduje še vedno nemški. To je razvidno iz dejstev, da izdaja strankam popolnoma nemške račune s pečatom „Stadt-Gemeinde Pettau“ in „Dankend erhalten“. Kako dolgo bomo še trpeli ta škandal? Pozivljamo Deželno vladu v Ljubljani, da napravi takoj red in od strani od magistrata ljudi, ki uradujejo v našo sramoto še vedno v nemškem jeziku.

kr Težki žrebci v Ptuj. V ptujski žrebnici imajo samo lahke žrebce in je nujno potrebno, da dobe vsaj enega težkega, da se konjereja na Dravskem polju višje in nižje Ptujja zopet povzdigne. Kako lepe konje so imeli pred vojsko kmetje na Dravskem polju zlasti nižje Ptujja in če ne bo pripravnih žrebcev, ni mogoče konje-reje povzdigniti vsaj na isto stopnjo, kakor je bila pred vojno.

kr Cirkovce na Dravskem polju. Naš nadučitelj nemškutar Lukežič vzgojuje otroke po svoje. Kako, kaže njegovo obnašanje izven šole. Brati se le z nemškutarji ter zabavlja čez Jugoslavijo. Celu 5 letnega otroka sina poštarice M. Staraschina uči zabavljanja čez Jugoslavijo. Opozarjamo višji šolski svet v Ljubljani in prosimo da se informira o tem nadučitelju in nas reši te more. — Naša pošta pošlje tako „redno“, da dobivamo časopise in pisma vedno po par dni pozneje kakor bi lahko, saj imamo postajo v bližini. Ali bi poštarkega mesta ne smel dobiti kak Slovenec ali Slovenka, ki bi gotovo bolj skrbel za red nego sedanja poštarica, sinaha nemčurske trgovke Staraschina?!

kr Ceste v ptujskem okraju so zelo zanemarjene in treba bo temeljitih poprav. Namerava se še ta mesec pozvati vse občine, da popravijo ceste, a če bo kaj pomagalo, je drugo vprašanje. Okrajni zastop bo moral pač energično vmes poseči, občine primorati in tudi sam dejansko pomagati, sicer se ne bo nič naredilo. — Zelo zanemarjene so tudi nekatere okrajne ceste in okrajni zastop naj na občinam lep vzgled s tem, da tudi on da temeljito popraviti te ceste, ki so izročene njemu v oskrbo. Skozi štiri leta se ni nič popravljalo cest, prejšnji nemški okrajni zastop je med vojno vse zanemarjal. Sedanji slovenski okrajni zastop naj se nemudoma loti dela, kajti s samimi besedami in obljubami ni ljudem nič pomagano. Res, da bo to precej stalo, a lažje plača kmet in vsakdo večje doklade, če ima dobre ceste, da lažje in z manjšimi stroški spravi svoje izdelke

na trg, kakor pa manjše doklade, če radi slabih cest ne more ali pa le z veliko težavo in velikimi stroški svoje pridelke vnovčiti. Okrajni zastop naj torej ne bo ozkosrčen pri določanju izdatkov za popravo in vzdrževanje cest.

kr Slovenjgradec. Jako smo bili veseli, ko so tukaj nastavljeni nemške uradnike nadomestili s slovenskimi. Skrajno neprijetno pa nas dirne, če vidimo sedaj novo nastavljenega prožnega mojstra Vanek-a z njegovo družino v najzagrizenejši nemčurski družbi v tukajšnji kolodvorski restavraciji. V omenjenem lokalu pri gostilničarki Tirscheegg se shaja sedaj ves nemčurski Slovenjgradec in hujška pri železniškem osebju posebno zoper našega regenta in propagira za boljše življenje. Najglasnejši med njimi so: Vaupot-ova sina, Andreitz, Lobas, Erzen in nekatere „frajle“. Neumevno je, da je naša oblast tako brezbržna, da ne porabi odloka, ki je pred tednom izšel in se tiče izгона sumljivih in tujih elementov. Posebno tukaj bi bilo to na mestu, ko naši nemčurji tako ponosno dvigajo glave pri grmenju topov na meji — uro hoda oddaljeni. Če se razmere kmalu ne zboljšajo, se bomo tukajšnji zavedni Slovenci in državljani z vsem, že dolgo zbranim materijalom podali k najvišji instanci in tam tudi primerno opisali delovanje tukajšnjih oblasti. Nemška nadvlada za nas je minula: mislimo, da velja to tudi za mesto Slovenjgradec.

Za tehnike.

Deželna vlada za Slovenijo je sprejela na 91. seji dne 26. aprila t. l. nastopni načrt o ustanovitvi začasnega tehniško - visokošolskega tečaja v Ljubljani:

1.

Da zamorejo absolventi srednjih šol započeti študije tehniške smeri, se ustanovi v Ljubljani začasno tehniško-visokošolski tečaj za gradbeno, strojno - elektrotehniško, rudarsko in zemljemersko stroko.

2.

Začasno tehniško - visokošolski tečaj izvrši v mesecih maj—november 1919 poduk 1. in 2. izrednega semestra 1. letnika v smislu učnih načrtov belgrajske tehniške fakultete in tehniških visokih šol na ozemlju nekdanje Avstrije.

3.

Vodstvo in uprava začasnega tehniško - visokošolskega se poveri Kuratoriju za začasni tehniško - visokošolski tečaj v Ljubljani, ki se sestavi tako:

a) načelnik in njegov namestnik, ki jih imenuje deželna vlada za Slovenijo;

b) 4 zastopniki učiteljskega kolegija, ki jih imenuje učiteljski zbor po enega za stroko gradbeno, strojno-elektrotehniško, rudarsko in zemljemersko;

c) 2 zastopnika „društva inženirjev v Ljubljani“ — ki jih imenuje društvo izmed delegatov v „vseučiliški komisiji“ v Ljubljani;

d) 1 zastopnik „društva slovenskih geometrov“ v Ljubljani, ki ga imenuje društvo.

4.

Kuratorij prevzame vse posle kolikor se tičejo vodstva in ureditve začasnega tehniško - visokošolskega tečaja, ki ga zastopa napram javnosti in veruje njegov ugled. Skrbi za izvršitev poduka in nameščenja pomožnega osebja.

Kuratorij deluje v skupnih sejah, ki so sklepne ob navzočnosti polovice članov in sklepa večina glasov.

Poslovni red si določi kuratorij sam.

5.

V začasni tehniško - visokošolski tečaj se sprejemajo kot redni slušatelji absolventi srednjih šol (gimnazije, realke, realne gimnazije) obojega spola, ki se izkažejo z zrelostnimi izpričevani in so pristojni v kraljestvo Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Kot izredni slušatelji se morejo sprejeti državljani, ki so dovršili 17. leto in se izkažejo s primerno predizobrazbo.

6.

Učne moči so honorirani docenti, tehniški učitelji in lektorji, ki jih pokliče na predlog vseučiliške komisije deželna vlada. Konštrukterje, asistente in pomožno osebje pa pokliče na predlog kuratorija.

7.

Stroške za začasni tehniško-visokošolski tečaj krije deželna vlada za Slovenijo iz vseučiliškega fonda.

Lastna korist in ljubezen do domovine nam vелеvata, da podpišemo državno posojilo.

Dnevne vesti.

dn Koroški begunci. Iz teptanega slovenskega Korotana prihajajo zavedni možje begunci, kmetje in inteligenti. Utekli so s težavo gotovi smrti in trpljenju. Ljubljana jih sprejema hladno. Vse vzdruže je prenasčeno in napeto tesne nervoznosti. Duhovi beguncev klonejo. Tak znak je nosil tudi včerajšnji sestanek koroških beguncev v mali „Unionovi“ dvorani. Nar. predstavnik F. Smodej je otvoril posvet in poudarjal glavne momente koroške katastrofe. Ožigosal je malomarnost, s katero gre javnost na Koroško, črtal položaj in razmotrival vprašanje nastanitve in preskrbe beguncev. Debata je bila burna in živahna. Može so poudarjali stroge represalije proti tukajšnjim Nemcem za vsa nasilja, ki jih počenjajo nemške tolpe nad slovenskim življenjem na Koroškem. Izvoljen je bil poseben odbor, ki ima nalogo, da zastopa vse koristi beguncev pri vladi.

dn 4% državno posojilo. Pri Ljubljanski kreditni banki se je do inkl. 5. t. m. podpisalo K 2.852.000 4% državnih bonov. — Pri podružnici Kreditnega zavoda za trgovino in obrt se je do sedaj podpisalo K 1.600 000.

dn Stanovanjska beda. Deželna vlada za Slovenijo je februarja t. l. določila 10 milijonov K za lajšanje stanovanjske bede. Prosimo pojasnila, kaj se misli storiti za teh 10 milijonov in kedaj?

dn Za jugoslovanske vojne sirote. V sredo, dne 10 t. m. pobirajo v Zagrebu in po vsej Hrvaški prispevke za jugoslovanske vojne sirote.

dn Vrnitev v domovino. Iz Zagreba, 6. maja javljajo, da se te dni po 30-letni odsotnosti vrne v domovino pesnik Fr. Mazuranič, ki so ga že proglasili za mrtvega.

dn Hrvatska žurnalitika. iz Zagreba, 6. maja javljajo: Vrše se pogajanja glede fuzije listov „Novo Vrijeme“ in „Hrvat“ v en list.

dn Jugoslovanski dopisni urad v Belgradu se je združil s tiskovnim uradom ministrstva notranjih zadev.

dn Inženerska zbornica. Naprošeni prinašamo v nastopnem ponatis p o z i v a, priobčenega v Uradnem listu št. LXXVIII, ki se glasi takol: „Zaradi ustanovitve inženirske zbornice na upravnem ozemlju deželne vlade za Slovenijo se pozivljejo vsi tuzemski oblastveno avtorizirani civilni inženirji vseh strok in civilni geometri, naj najkasneje v treh tednih po objavi tega poziva naznanijo svoje personalne podatke poverjeništvu za javna dela v Ljubljani“. — Dostavljamo, da je zadevna številka uradnega lista datirana z dnem 19. aprila 1919.

dn Pojasnilo. Od ljubljanskega poverjenika ministra financ smo prejeli sledeče: V številki z dne 26. in 27. aprila t. l. „Jugoslavije“ ste objavili dve notici, naslovljeni prva s „Kokijo z gnezda“, druga z „Neverjetno moč...“, ki sta bili naperjeni proti višjemu finančnemu svetniku tukajšnje delegacije ministrstva financ gospodu Spindlerju. Povod tem noticam je bila go-

vorica, da je omenjeni gospod odpravil dekrete, tičeče se nekaterih imenovanj, še le na energično intervencijo člana Narodnega predstavništva gospoda Dr. N. Kakor smo se pre-pričali na podstavi informacij od kompetentne strani, je bila ta govorica neosnovana. Resnica je, da so se dotični dekreti dostavili iz lasne inicijative poverjeništvu, kakor hitro so to dopuščali drugi neodložljivi posli, in da se v tej zadevi ni zgledil v delegaciji niti g. Dr. N. niti drug član Narodnega predstavništva.

dn V črno-belih-rdečih valovih še vedno živi blejski župnik O., ki prilepja na uradne zavitke etikete prosiule „Offiziele Kriegs-fürsorge“. Župni urad sv. Martina na Bledu je pač zvest oproda Habsburgovcem.

dn „Društvo jugoslovanskih časnika-jev v Ljubljani“ je darovalo pevsko društvo „Ljubljanski Zvon“ K 100—, za kar se odbor iskreno zahvaljuje.

dn Mesto cvetja v hvaležen spomin blagopokojne ge. dr. Oražnove je daroval g. Zarli za oslepele vojake 30 kron.

Imenovanja. — Imenujejo se: tehnični uradnik pri stavbnem vodstvu za usušenje barja Fran La g za stavbnega oficijala v 4. pl. st. X. čin. razr.; pomožni tehnik pri gradbenem ravnanstvu v Ljubljani Ivan Bricelj za stavbnega oficijala v 2. pl. st. X. čin. razreda; bivši pomožni uradnik dež. brodelnih zavodov v Gradcu Josip Lovce za kanclista v 1. pl. st. XI. čin. razreda.

dn Poskušen vlom. V soboto pozno zvečer je začela domača hči pri „Bajdovcu“ v Stepanji vasi pri večnih vratih ropot. Trije roparji v vojaški obleki so vdrli v vežo in eden vlomilcev je sunil mater z puškinim kopitom, drugi pa podrl očeta z kopitom na tla. Vsled krika domačih so začutili lopovi, da prihaja pomoč, ter so pobegnili. Tekli so proti Ljubljani ter pri zadnjih hišah Hradeckega vasi pričeli streljati. Ko je neki posestnik stopil pred hišo in zaklical, zakaj se strelja, zavpil je eden izmed roparjev: „Verfluchter Hund, wirst niederschossen“ nakar so tudi padli trije strelji. Stanovalci spodnjega dela Hradeckega vasi so vedno v strahu, kajti v spominu so še zadnji roparski napadi v tem delu mesta. Mestna uprava naj ukrene za zadostno razsvetlavo, ker tu je kraj zelo pripraven za napade. Vojaških patrolj je v mestu dovolj, zakaj pa se ne bi odredilo, da bi tudi v tem delu mesta delovala stalna vojaška patrolja.

dn Seznam živih 17. pešpolka obsegajoč 2000 imen, je sv. jcem na vpogled v pisarni „Sloven. Rdečega križa“ (Poljanska cesta 4) in v evidenci uradu nadomestnega baona v Peterski vojašnici. Imenik je bil sestavljen ravno pred razdelitvijo polka na delavske stotnije in je došel po velikih ovinkih semkaj. Pri pismenih vprašanjih naj se na vsak način navede polkova stotnja (kompanija). Pisarna „Slov. Rdečega križa“ odpošilja vso pošto potom italijanske misije. Opozarja se še enkrat, dopisnice naj se pišejo s črnilom, kratko, razločno, brez znamk, z natančnim naslovom (centuria lav., Compagnia, Nr. ...) Dež. vlada za Slovenijo je nakazala za vjetnike podpore 50.000 K, „Slovenski rdeči križ“ 10.000 K, društvo „Dobrodelnost“ je prejelo na posamezne naslove 9113 K, splošno za vjetnike pa 1862 K, „Slov. Rdeči križ“ je prejel 1210 K. Potom Ljubljanske kreditne banke se je odposlalo 6500 K. Nadaljni zneski se bodo odposlali, ko bode varna pot zagotovljena, kar se ima zgoditi v najkrajšem času. Š—c.

dn Nove goljufije v sladkornih tovarnah. Belgrajska „Slobodna Reč“ javlja, da je prišla preiskovalna komisija na sled novim velikim goljufijam v sladkornih tovarnah v Bački in Baranji. Vrši se stroga preiskava, goljufi so že pod ključem.

dn Na osepnih je umrlo v Sloveniji v času od 20. do 28. aprila 12 oseb.

dn Množe se pritožbe, da izvršujejo po deželi v elektrotehnično stroko spadajoča dela osebe, ki nimajo za to niti koncesije niti potrebne strokovne izobrazbe. Občinstvo se opozarja, da se za taka dela poslužuje edinole oseb, ki imajo za to oblasno dovoljenje. Obrtni oblasti imajo strog nalog, da zasledujejo nepravičene izvrševalce tega dela.

Društvene vesti.

dr Društvo pol. preganjancev naznanja, da znaša članarina mesečno tri krone, letno pa 36 K. Članarino sprejema društveni blagajnik g. Janko Košir, višji računski svetnik v Ljubljani. Bleiweisova c. 16.

dr Zveza trgovskih nastavlencev poziva vse člane in članice, da se zanesljivo udeležijo članskega sestanka, v četrtek, 8. maja, ob pol 20. uri v restavraciji „Narodnega doma“. Polnoštevilna udeležba dolžnost.

dr Redni občni zbor pevskega društva „Slavec“ se vrši v soboto 10. maja, ob 20. uri v društvenih prostorih v „Narodnem domu“. Na dnevnem redu je tudi prememba društvenih pravil. Posebna vabila se ne bodo razpošiljala.

dr Na sestanku farmacevtov izvoljeni pripravljalni odbor, vabi iste, da se udeležijo ustanovnega občnega zbora „Društva farmacevtov v Sloveniji“, v petek 9. maja ob 19. uri v salonu goslinne Mrak, Ljubljana, Rimska c.

dr Pevsko društvo „Ljubljanski Zvon“ obstoja komaj 14 let, a je tudi v kratkem času svojega obstoja nešteto krat dokazalo, da se zaveda svoje dolžnosti. Podpisani odbor vabi uljudno vse one, ki jim je pri srcu petje, da pristopijo k društvu kot ustanovni člani z enkratnim zneskom 100 K ali kot podporni člani z letno članarino 10 K. Članarino bo pobiral prihodnje dni pooblaščenec društva. Lahko se članarina pošlje tudi po pošti, z navedbo pošiljateljevega naslova na društvenega blagajnika brata Karla Bohinjca. Sp. Šiška, Celovška c. 91. Le z gmotno podporo občinstva bo društvu mogoče v bodoče še uspešneje delovati in se povspeti do zaželjene višje popolnosti.

dr Društvo orožniških vpokojencev SHS za slovensko ozemlje, je na ustanovnem občnem zboru 4. maja izvolilo v odbor sledeče vpokojene (okrožne ali okrajne) stražmojstre: Martin Majcen, Ljubljana, Mar. Terezije c. 10, predsednik; Franc Rožič, Ljubljana, Zatiška ul. 1, podpredsednik, Ivan Pavšek, Ljubljana, Japlava ul. 2, tajnik; Ignacij Radin, Ljubljana, Mestni trg 9, tajnikov namestnik; Jožef Cegnar, Sp. Šiška, Kavšekova c. 12, blagajnik; Franc Juvan, Ljubljana, Stara pot 1, blagajnikov namestnik; Miha Kocjančič, Ljubljana, Ambrožev trg 1 in Ivan Skok, Ljubljana, Rožna dolina, pregledevalca računov; Ivan Martinak, Ljubljana, Prule 8 in Matija Komar, Ljubljana, Rožna dolina 217, odbornika.

Kulturni pregled.

kl Spored koncerta „Glasbene Matice“ 9. in 10. maja obseza sledeče točke: 1. „Vodnik pevec in pevec vodnik“. Govori gosp. dr. Ivan Lah. 2. Anton Aškerc: „Napoleonov večer v Ljubljani“. Deklamuje učenec Bergant. 3. Anton Foerster: Venec Vodnikovih in na njega zloženih pesmi. Med njimi so Vodnikove pesmi: Zadolovljni Krajnc. — Brambovska dobra volja. — Moj spominek. — Dramilo mojih rojakov in Ilirija oživljena! — P. del koncerta obseza skladbe: 4. Anton Lajovic: a) Cveti, cveti rožica. b) Pesem o tkalcu. c) Anton Dvofak; Arija iz opere „Rusalka“. Poje gđ. Jelica Sadar. 5. a) Aulin: Vijoliński koncert št. 3. I. stavek. b) Zarzycki: Mazurka. Na gosli svira gđ. Stanislava Hajek. 6. Čajkovskij: a) Kdor hrepeni kot jaz. b) Zakaj? c) Anton Lajovic: Bujni vetri v polju. Poje gđ. Jelica Sadar. 7. a) Mokranjac: Srbske narodne pesmi. II. rukovet. Osuse nebo zvezdama. — Smilj Smiljana pokraj vode smilje brala. — Je sam li ti, jelane, govorio, divna jelo. — Maro resavkinjo. — U Budimu gradu čudno čudo kažu. — b) Mokranjac: Srbske narodne pesmi iz Stare Srbije in Makedonije: More izvor voda izvirala. — Ajde, kaj ti kupi kulanče to. — Što li mi je, mila le majko? — Po-seja dedo golemata njiva. — Varuj, Danke, gizdava devojko! — c) di. Gojmir Krek: Tam na ortni gredi. — č) Emil Adamič: Mlad junak po vasi jezdi. — (Iz bosanskega perivoja Golarja.) — Poje pevski zbor „Glasbene Matice“. — Začetek koncerta ob pol-dvajseti uri.

kl Odborova seja Slovenske Matice se bo vršila v četrtek, dne 8. t. m. ob 18. uri v društvenih prostorih. Dnevni red: 1. Poročilo predsednikovo. 2. Poročilo tajnikovega namest-

nika. 3. Poročilo gospodarskega odbora: a) računski zaključek za l. 1918; b) poročilo o publikacijah za l. 1918; c) časopis. 4. Knjige za leto 1919. 5. Občni zbor. 6. Slučajnosti.

kl „Zvonček“. List s podobami za slovensko mladino. Izšle sta 3. in 4. šteč. s sledečo vsebino: Fr. Žgur: Jurjevanje. Fr. Rojec: Zdaj pa mil Tone Gaspari: Pomladna pesem sirote. Tone Kosem: Solnčarjev Remigij in jež. Janko Leban: Mati in Milček. Hasan-Aginica: Vladko prvič na potovanju. Janko Leban: Hvaležni Milan. Ivo Trošt: Hudobec na oltarju. Cvetko Golar: Mila kakor pesem. V. in Fr. Rojec: Prstan. Minka Severjeva: Vesna. Hasan-Aginica: Pomlad. Ivo Trošt: Učenci več kot mojster. Tone Gaspari: O, Galicija. Fr. Palnak: Čveteronožci v našem gozdu. Tone Rakovčan: Moje pesmi so ptičke! Janko Leban: Cerkvica na gor. Pouk in zabava Kotiček gospoda Doropoljskega. — Zvonček se naročuje v Ljubljani, Franciskanska ul. 6.

kl Drugi letnik „Demokracije“.

1. številka je posvečena našemu zasedenemu ozemlju. Prosimo da nam javijo vsi stari naročniki, ki žele, da jim pošljemo to številko, svoje nove naslove, če so jih spremenili po preobratu, zlasti nam naj javijo svoje naslove oni, ki so se preselili iz Primorske in ki so služili pri vojaki. Nove naročnike sprejema uprava „Demokracije“, Ljubljana, poštni predal 91. Celoletna naročnina K 20.

kl „Ljubljanskega Zvona“ mesečnika za književnost in prosveto,

4 šteč. (letnik 38) je ravnokar izšla. Med bogato in jedrovito vsebino se tudi nadaljuje zajemljivi zgodovinski roman „Vaška kronika“ od dr. Iv. Tavčarja. Novi naročniki prejmejo lahko po upravnistvu (Sodna ul. 6) tudi vse letnikove šteč. nazaj.

Razna poročila.

Končne zahteve Italije.

Politična in gospodarska oslabitev Jugoslavije. — Orlando in Sonnino se vrmeta v Pariz.

Ljubljana, 6. maja. Dunajska poročila omenjajo, da odpotujeta Orlando in Sonnino iz Rima in se vrmeta danes zvečer v Pariz. Načrti italijanske diplomacije postajajo čim prozornejši, glavna njena zahteva je politična in gospodarska oslabitev Jugoslavije. Današnji „Slovenec“ poroča iz verodostojnega vira, da deluje italijanska misija na Dunaju na to, da se — razen okupiranih krajev — pridruži vse ostale slovenske zemlje kot posebna avtonomna skupina nemško-avstrijski republiki. To vest indirektno potrjuje naslednja brzojavka:

LDU Berlin, 5. maja. (Dun. KU) Kakor poroča „Temps“, so končni pogoji Italije baje nastopni: Reka bo italijanska, nasprotno pa se bo nekaj točk črtalo iz londonskega dogovora. Sporno ozemlje, kateremu se odpove Italija, pa ne sme postati jugoslovansko, temveč mora biti avtonomno, obstoječe iz neodvisnih malih držav.

Najnovejše vesti.

Korotan podjarmljen.

Pliberk in Železna kaplja — nemška. — Prevalje v nevarnosti.

Nemško poročilo.

LDU Celovec, 6. maja. (DKU) Tiskovni urad koroškega deželnega odbora poroča o položaju na koroški fronti nastopno: 5. maja ob 20.: Dasiravno se je sovražnik ojačil z rezervami, so naše čete zavzele Pliberk in Železno kapljo. — 6. maja opoldne: V splošnem je ostal položaj neizpremenjen. Naše čete se bojujejo v hribovju med Pliberkom in Spodnjim Dravogradom in so prodrele do železniške postaje Prevalje.

Naše uradno poročilo.

n Ljubljana, 6. maja. Ljubljanski dopisni urad poroča ob 12. iz uradnega vira: Na zapadni koroški fronti mirno. — Tekom 5. in 6. maja do 8. ure na vzhodnem delu Koroške ni prišlo do bojev. Naše čete so se z vsem topništvom koncentrirale na postojankah severno in zapadno od Spodnjega Dravograda in vzhodno od Guštanja.

Jugoslovanski in demokratski klub.

Zagreb, 6. maja. (Izv. por.) Današnji „Obzor“ govori o grupaciji strank ter omenja, da bi lahko došlo do kooperacij: med Jugoslovanskim in Narodnim klubom. Zagovarja ustvaritev enotnega bloka proti demokratski in staroradikalni stranki, ki imate isti vladni program.

Protest beguncev.

Zagreb, 6. maja. (Izv. por.) Begunci iz zasedenega ozemlja so izdali protest na evropsko politično javnost v katerem zahtevajo med drugim, da se jim omogoči vrnitev v zasedene kraje, da se naši deportiranci iz Italije vrnejo domov in da pride vse zasedeno ozemlje pod nadzorstvo komisije zaveznikov.

Narodno predstavništvo.

Belgrad, 6. maja. (Izv. por.) Današnja seja Narodnega predstavništva je trajala komaj pol ure in se sploh ni spuščala v stvarne razprave, ker velik del poslancev še ni mogel dospeti vsled slabih prometnih razmer. Seja je bila le formalna in jo je predsednik takoj zaključil. Prihodnja seja v petek.

LDU Belgrad, 6. maja. Današnja seja Narodnega predstavništva je otvoril predsednik dr. Pavlovič ob 16.33. Med došlimi vlogami je več vprašanj, nadalje zakonski predlog za varstvo dece in za varstvo otroškega zdravja ter tri interpelacije, med njimi ena od poslanca Petejana (socialista) o cenzuriranju delavskega časopisja. Predsednik se spominja v svojem govoru umrlega književnika in narodnega bojevnika Svetozara Čorovića.

Poslanec Uroš Lomović (radikalec) pozivlje predsednika, naj skliče še enkrat medstrankarsko konferenco narodnega predstavništva, na kateri naj se rešijo nekateri predmeti bivše srbske narodne skupščine. Predsednik izjavlja, da je pripravljen sklicati konferenco. Nadalje konstatira predsednik, da ni prisotno dovolj poslancev za razpravo o predmetih današnjega dnevnega reda. In zaključil se je ob osemnajstih. Prihodnja seja bo v petek ob šestnajstih z dnevnim redom: Razdelitev v sekcije in določitev dnevnega reda prihodnje seje.

Ministrski svet.

Belgrad, 6. maja. (Izv. por.) Po seji Narodnega predstavništva je bil ministrski svet, ki se je bavil z vsemi aktualnimi vprašanji.

Minimalni program Italije. — Plebiscit za Reko.

Curih, 6. maja. (Pos. poročilo). „Temps“ javlja iz Rima, da je program minimalnih italijanskih zahtev po naziranju parlamentarnih krogov sledeči: 1. Koncesije v nekaterih točkah londonskega ugovora in pod pogoji sine qua non, da ozemlja, ki ne bodo priključena Italiji, ne smejo biti dana Jugoslaviji, nego se imajo proglasiti svobodnim. 2. Italija anektira Reko brez omejitve in po odločitvi prebivalstva. (Plebiscit za Reko). „Giornale d'Italia“ (Sonninovo glasilo) zahteva: Francija in Anglija ste dolžni ne samo izjaviti, da spoštujete londonski dogovor, temveč ga izvesti in zahtevati, da ga Amerika istotako prizna.

Povratek Orlanda in Sonnina — presenečenje.

LDU Berlin, 6. maja. (Dun. KU). „B. Z. am Mittag“ poroča iz Versailles: Po situaciji, kakor je bila včeraj predpoldne, je bila določitev srede zopet presenečenje, katero pojasnuje presenetljivo napovedana povrnitev Orlanda in Sonnina, ki sta naenkrat in še preden

so ju iz Pariza zopet pozvali, sporočila, da prideta v sredo jutraj zopet v Pariz. Ta potek stvari najjasneje dokazuje, da je zakasnitev pogajanj pripisovati edino-le italijanskim težkočam.

Mirovna pogodba z Nemčijo.

LDU Versailles, 5. maja. (DKU.) Glasom „Echo de Paris“ bo predsednik Clemenceau v četrtek popoldne predložil mirovno pogodbo. List navaja različna poglavja pogodbe v končnoveljavi obliki. Vrstni red je ta: 1. Uvod, 2. meje Nemčije, 3. klavzule glede mejnih izprememb, 4. nemške kolonije, 5. vojaške, pomorske in zračne klavzule, 6. vojni vjetniki, 7. sklepi proti Viljemu II. in vsem Nemcem, ki so krivi, 8. in 9. obnove in finančne klavzule, t. j. ugotovitve, kaj Nemčija dolguje in kake plačilne možnosti ima, 10. gospodarske klavzule, 11. železnice in vodna pota, 12. mednarodna delavska zakonodaja, 13. garancija, 14. splošna ratifikacijska klavzula.

Proti židovski invaziji.

Zagreb, 6. maja. (Izv. poročilo). Današnja „Narodna politika“ odločno protestira proti invaziji mažarskih Židov, ki trumoma dohajajo v jugoslovanske kraje ter kupujejo in odvezemajo domačemu seljaku zemljo, katero so jim odvzeli mažarski komunisti. Konstatira isti proces, ki se je vršil za časa ruskih pogromov proti Židom v Poljski in Galiciji. Vlada se ne gane. List pozivlja vlado na stroge odredbe proti temu naseljevanju.

Državno posojilo nosi

4 %

Gospodarstvo.

g Državno posojilo — prispevek k temeljem države. Prošli so časi, ko smo morali žrtvovati krvnici Avstriji ne le blago, ki smo si ga s trdnim delom prislužili, nego tudi življenje. Sedaj živimo v svobodni državi, brajje med brati, pred nami pa je bodočnost. V tem važnem trenutku stopa pred nas država. Treba ji je sredstev, da more ustrezati željam državljanov. Razpisala je prvo državno posojilo. Nikogar ne sili, nikomur ne preti, zanaša se pa na zrelost naroda, toliko izkušenega in je prepričana, da se ta samo pomožna akcija obnese. Posojilo ni darovanje in vsakdo dobro ve, da pri tem nele ničesar ne izgubi nego nasprotno svoje novce najplodnosnejše in najvarnejše naloži. Saj jamči za popolno varnost država, ki je znana po svojem izredno velikem prirodnem bogastvu. Razpisala je posojilo, da se denar, ki ga je med ljudstvom obilo, hasnovito naloži in da ima od njega korist država, prav tako, kakor posameznik. Pogoji (kratek rok vinitve, takojšnje odplačilo obresti in visoke obresti) nudijo izredno ugodno priliko, pomnožiti blagostanje. Naš narod je v jedru zdrav in gotovo pogodi pravo. Instinktivno čuti, da je treba nekaj storiti, da se postavi bodočnost na trden temelj. Zato ni dvojbe, da bo državno posojilo v obili meri podpisoval meščan kakor seljak, uradnik kakor delavec.

g Kolonijalno in manufakturno blago. Privilegirana trgovska agencija naše države v Marseillu poroča trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da se je po petmesečnem delovanju popolnoma organizirala ter more staviti najugodnejše ponudbe v kolonijalnem in manufakturnem blagu iz Francije, francoskih kolonij, Španije, Egipta, Holandske in iz Manchestera, dalje v papirju in pisalnih potrebščinah iz Anglije in Amerike ter v vseh drugih dnevnih potrebščinah. Imenovana agencija je otvorila tudi svojo podružnico v Barceloni ter ji je s tem možnost dana, podpirati trgovske odnose s Španijo. Zbornica je prejela od te agencije tudi poročilo o cenah na zapadnih evropskih tržiščih glede kave, sladkorja, riža, sočivja in južnega sadja, olja, mila, sveč in kaustične sode. To

poročilo je interesantom v zbornišni pisarni na vpogled.

g Svicarski denarni trg prenapolnjen avstrijskega denarja. Svicarske banke ne vedo, kaj naj napravijo z mnogimi vlogami, ki jim prihajajo iz Nemčije in z ozemlja bivše Avstrije. Govori se o 35 milijardah, ki so vložene v švicarskih bankah. To je zelo verjetno, ker je mejna obramba zelo nedostopna. Iz Bregence poročajo: Te dni so predarilski tihotapci vtihotapili v Svico vrednostne papirje v skupni vrednosti 14 milijonov kron in jih deponirali v banki v St. Gallenu.

g Amerikanski kapital v Jugoslaviji. Kakor poroča „L'Idée Nationale“, so vzeli amerikanski kapitalisti v najem dubrovniško pristanišče. Razum tega nalagajo Amerikanci svoj kapital v nepremičnine po Bosni. Italijanski list dostavlja srdito, da se to ljudem vjema z idealnimi načeli Wilsona o desintereselementu, proti imperializmu in drugim takimi „čencami“.

P. P.

g Tarifa mlinarjem. Gospodar-urad okr. glavarstva v Celju opozarja mlinarje in občinstvo na naredbo deželne vlade za Slovenijo z dne 14. novembra 1918 šte. 84, Uradni list šte. 7, po kateri velja sledeči mlinski tarif: Za mletev met. stola ovs, mešanega žita . . . K 6— za izdelovanje ješprena . . . „ 8— za izdelovanje kaše . . . „ 4:50 za zdrobljenje ovs in koruze ter mletev zadnjega žita za krmno . . . K 8— Mlinar je opravičen zaračunati samo navedeno mleznino, nikakor pa jemati mlinskih izdelkov (merice). Prestopki navedene naredbe se bodo najstrožje kaznovali. Občinstvo se naproša, da vsak prestopek takoj naznani gospodarskemu uradu okrajnega glavarstva.

g Izplačevanje sena in slame, katere je bila oddana pod staro državo potom rekvizicije in je stara država še ni plačala, se doslej ni moglo prirediti, ker niso možna predkazila denarja iz Nemške Avstrije. Ob državnem prevratu so ostale iz poslovanja Poslovalnice za krmila v Eggenbergu pri Gradcu na Spodnjem Štajerskem po nekaterih krajih večje zaloge sena in slame, katere je nova SHS. Poslovalnica za krmila v Celju (Zadružna Zveza) razprodala za vojaške in civilne potrebe naše nove države. Izkupiček teh zalog pa za popolno izplačilo starih rekvizicij sena in slame po celem Spodnjem Štajerskem ne zadostuje. Ne more se namreč tako postopati, da bi se izplačali

producenti samo tam, kjer so ostale zaloge, drugod pa bi ostali kmetovalci brez plačila. Vsled tega se je graška Poslovalnica za krmila pogodbeno zavezala, da manjkajoči znesek doplača. Tozadevna pogodba je bila izgotovljena in podpisana že začetkom marca. Takrat je bil nenadoma prekinjen denarni promet z Nemško Avstrijo, ki še do danes ni odprt. Poslovalnica za krmila v Celju (Zadružna Zveza) se je obrnila na Deželno vlado v Ljubljani (prehodno-gospodarski urad) s prošnjo, da se naj za izplačilo gori omenjenega zneska zavzame. To se bode sedaj zgodilo. Kakor hitro bo zadeva s tem izplačilom urejena, bodo dobili, kakor je bilo že naznanjeno po listih, vsi kmetovalci iz Celja po pošti nakazan ves denar za seno in slamo, ki so jo oddali še pod staro državo. Ustmene ali pismene intervencije pri Zadružni Zvezi v Celju v tej zadevi so torej brezpomembne ter povzročajo le stroške in zamudo časa. Prosimo zlasti županstva, da svojim občanom v navedenem smislu celo zadevo pojasnjujejo. Zadružna Zveza v Celju kot dosedanja SHS. Poslovalnica za krmila v Celju.

g „Signori miei, noi vogliamo vivere!“ (Gospoda moja, mi hočemo živeti!) Pred nekaj dnevi je priplula v Split prva italijanska jadernica s pomarančami in limonami. Pred vojsko je bila v Splitu živahna trgovina z limonami, pomarančami in ribami iz Italije. Po napovedi italijanske vojske so zapustile seveda tudi italijanske jadernice splitsko luko. Sedaj pa so se začele zopet vračati kakor lastovice le s to razliko, da ne prihajajo več v avstrijsko ampak v jugoslovansko luko. Ko so se prebivalci Splita čudili prihodu italijanskih barantačev, so ti odgovorili: „Signori miei, noi vogliamo vivere!“ Ta odgovor je značilen dokaz, kako so Italijani navezani v gospodarskem oziru na svoje jugoslovanske sosedje.

g Izmenjava lir za krole v zasedenem ozemlju. Kakor poroča tržaški list „La Nazione“ je bilo ob izmenjavi kron v lire po ključu 100 lir za 250 kron v „Juljski Benečiji“ izmenjanih 650.000.000 kron. V bankah in hranilnicah vložene in deponirane zneske cenijo na približno isto-toliko, tako da bi bilo v tem ozemlju 1 1/4 milijarde kronskega denarja. Ker se v ostalih delih od Italijanov zasedenega ozemlja glasom tega lista ta znesek najbrž ne bo dosegel, računajo, da bo skupno v lire izmenjanih manj nego 2 in pol milijarde kron.

g Tujinski kapital v Bosni. Sarajevska „Jednakost“ konstatuje, da so v Bosni in Hercegovini največji zavodi, vsa podjetja za eksploatacijo gozdov, vsa zavarovalna društva in vsa večja industrijska podjetja v rokah tujincev. Na to žalostno dejstvo bi bilo treba resno misliti. Proti tem tujcem v financij in industriji bi morali mero-dajni krogi čimprej ukreniti svoje.

g Dviganje vlog na Hrvaškem. Slovensko občinstvo se opozarja, da je izdal ban za Hrvatsko in Slavonijo dne 18. aprila t. l. naredbo, da se podaljšuje veljavnost njegove naredbe z dne 29. marca t. l., ki se tiče dviganja vlog pri denarnih zavodih, do 21. maja 1919. Ta naredba odreja, da denarni zavodi niso dolžni izplačati posameznikom na vložne knjižice, na tekoči račun in blagajniška nakazila več kot pettisoč (5000) kron. Ta omejitev ne velja za one zneske, ki se dvignejo na omenjeni način in istočasno uporabijo za podpis 4% državnih bonov pri denarnih zavodih, pri katerih se nahajajo te vloge ali tekoči računi.

g Zveza denarnih zavodov kraljevine SHS. Dne 24. t. m. se je vršil v prostorih zagrebske obrtne zbornice ustanovni občni zbor „Zveze denarnih zavodov kraljevine SHS“. Na ustanovnem občnem zboru je bilo zastopanih 42 denarnih zavodov iz cele kraljevine in 45 članov ad personam. Iz zbora so poslali brzojavni pozdrav regentu Aleksandru. Za predsednika Zveze je bil izvoljen bivši zagrebski župan Janko Holjac, za podpredsednika pa dr. Karol Triller.

g O čekovnem prometu. Pod to rubriko bomo prinašali odslej kratke članke o čekovnem prometu. Poštno ministrstvo v Belgradu namerava izdelati enotna pravila za čekovni promet, ki bodo veljavna za celo kraljevino SHS. Zaradi tega našemu čekovnemu uradu ni mogoče že sedaj izdati pravil. Da pa se občinstvo čimprej seznani s tem uradom, in da spozna vse ugodnosti, ki jih ima, če se udeležuje čekovnega prometa, nameravamo objavljati od časa do časa kratke novice, ki nam jih bo pošiljal tukajšnji čekovni urad. Že v bivši Avstriji je bil čekovi promet razmeroma dobro razvit a še daleč ni dosegal one stopnje, na kateri je bil na Angleškem, v Belgiji in v drugih razvitih državah. Da so na Angleškem banke tako razvite, in na tako visoki stopnji je mogoče le vsled tega, ker stoji tam tudi čekovni promet na višku. Tam niso udeleženi pri čekovnem prometu samo uradi, društva in nekaj obrtnikov ter trgovcev, kakor pri nas, tam se poslužuje čekovnega urada skoro vsak za-

sebnik. Zato so plačila v gotovini redka, ker se skoro vsa vrše s položnicami ali čeki. Pri nas pozna širše občinstvo samo položnice. S položnicami je plačevalo naročnino za časopise, davke, članarino za društva, zavarovalnino itd. Kdor je vsaj enkrat plačal s položnico, je takoj uvidel, da je to mnogo preprostejše kakor pošiljanje s pošto nakaznico ali pa plačevanje v gotovini. Čeka samega pa naše občinstvo še ne pozna mnogo, še manj pa različnih vrst čekov, ki jih je vedno več. Namen teh člankov bo zato, seznaniti naše občinstvo tudi z različnimi vrstami čekov in mu pokazati vsakovrstne primere, v katerih se lahko z uspehom poslužuje čekov. Seveda je vsak začetek težak. Isto velja za čekovni urad. Tiskarne so preobložene z delom, delavnih moči manjka, zato čekovni urad večkrat ne more takoj na naročilo poslati zaželenih čekov, položnic, ali drugih tiskovin. To se čuti posebno sedaj v začetku. Začasna odredba, da se vloge za sedaj ne obrestujejo, ne bo ostala dolgo v veljavi. Zato upamo, da se bo mogel čekovni urad takoj, ko bodo te začetne težkoče premagane, razvijati do vedno višje stopnje.

Aprovizacija.

a Amerikanski špeh za 11. okraj dobe stranke iz Mühleisovega skladišča na Dunajski c. na odrezek št. 1 sladkornih izkaznic za maj: V sredo 7. maja z izkaznicami šte. 16 pri Žetko-Košak od 8. do 9., št. 17 pri Kavčiču od 9. do 10., šte. 18 pri Zorcu od 10. do 11., šte. 19 pri Skubicu od 13. do 14., šte. 20 pri Mihečiču od 14. do 15., št. 21 pri Topolavcu, šte. 22 pri Fabjanu, št. 23 pri Jerančiču od 15. do pol 17., šte. 24 pri Tomcu, šte. 26 pri Anžlovarju, šte. 27 pri Brenčiču in šte. 73 pri Finžgarju od pol 17. do pol 18. Vsaka oseba dobi pol kilograma špeha, ki stane 9 kron.

a Prodaja mesa. Vnovčevalnica za živino in mast v Ljubljani bo prodajala od 11. maja naprej v ljudski mesnici na Sv. Jakoba trgu vsem javnim uradnikom in uslužbenecem ter vsem javnim in ubožnim zavodom goveje meso po 16 kron za kilogram. Vsak upravičenec se bo moral izkazati v mesnici z legitimacijo t. j. potrdilom svojega urada, da tam službuje. Zavodi pa naj izdajo svojim odposlancem podobna potrdila, da so upravičeni prejemati meso za zavod. Meso se bo sekalo v pondeljkih, sredo, petkih in sobotah od 6. do 10.

a Ondaja mesa in slanine. Vnovčevalnica za živino in mast v Ljubljani oddaja občinam in aprovizacijam po vsej Sloveniji amerikansko mast in slanino po 20 K za kilogram. Blago je treba prevzeti v Ljubljani in takoj plačati. Kdor hoče dobiti meso ali slanino, naj se obrne s pismeno prošnjo na prehranjevalni urad v Ljubljani.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Anton Pesek.

Tiska „Zvezna tiskarna“ v Ljubljani.

Prodaja se:

Prodajam več jelenovih rogov v velikosti 1 m 10 cm, v širokosti 90 cm. — Jože Čampa, mlinar v Podstenah št. 18 pri Ribnici. 511

Mala hišica sredi mesta, je napredaj, obstoječa iz treh sob v pritličju in ene sobe v podstrešju. Pogoji se izvejo pri slugi Bevcu, Dolenjska c. 70, od 14. do 15. 497

Dve preprogi, lepo kožijo prodaj. Jos. Osolin, Laški trg.

Po ceni nudi večjo partijo cefirja, modre in črne kotenine, kambrika ženskih nogavic, Jos. Petelin, Sv. Petra nasip 7, Ljubljana. 499

Prave, tržaške jesenove bičevnike gladke priporoča tvrdka Osvold Dobeč Ljubljana Martinova cesta 15. Na debele! Na drobno!

Karbidne svetilke na drobno in debelo razpošilja točno po povzetju, komad po 30 K in 32 K, kakor tudi gorilnike vsake vrste. Tvrdka Martin Šumer, Konjice. 414

Večjo množino vina, belega in rdečega, letnik 1918, dobre kakovosti, se prodaja po ugodni ceni. Naslov pove upravištvu. 515

Kupi se:

Vinske sode 50—500 l vsebine kupim. — Ponudbe na upravištvu pod „Vinski sodi“.

Kupujem smrekov les, jelka, hrastov in bukov bodi si okrogel ali rezan. Cene za les naložen v vagon se naj naznanijo na V. SCAGNETI, parna žaga za drž. kolodvorom, Ljubljana. 419

Kupim hišo z lokalom za trgovino v sredini mesta. Ponudbe na upravištvu Jugoslavije pod „Trgovina“.

Službe:

Trgovski sotrudnik, 25 l. star, zmožen slov., hrv. in nemškega jezika, ter v vseh strokah trgovine dobro izvežban, voj. prost, želi nastopiti službo takoj kot prodajalec ali skladiščnik. Ponudbe pod „Anton 25“, poštno ležeče, Maribor I. 514

Sprejme se takoj čevljar-ski pomočnik, izurjen v vsakem delu. Naslov pove upravištvu Jugoslavije. 950 2—1

Iščem službe kot sluga v pisarni ali točilnici. Naslov pri g. Pestotniku v cukrarni.

Strojepiska, večša slovensčina in nemščina v govoru in pisavi, srbohrvaščina deloma, s prakso v odvetniški pisarni, želi premeniti službo z julijem, eventualno tudi preje ali kasneje. Gre tudi na Hrvaško. Cenj. ponudbe pod „julij 1919“. 490

Več izarjenih kleparških pomočnikov se sprejme takoj pri Franju Dolžan, kleparski mojster, Celje, Graška ul. 495

Iščem dobro izarjenega mlinarja z večletno prakso, kateri se razume pri kmet-skem in umetnem mlinu. Pogoj: dobri, plača po dogovoru, vstop takoj. Pismene ponudbe na naslov: Grudner Aleksander, umetni mlin in trgovina z lesom in mešanim blagom, Zreče pri Konjicah. 496

Sprejme se kletar, dobro izurjen. Vpraša se v podružnici „Jugoslavije“ v Celju.

Konteristinja starejša moč, se pod ugodnimi pogoji sprejme. Moči malo večbane v prodaji galanterijske stroke imajo prednost. Ponudbe pod „zanestljivost“ na upravištvu Jugoslavije.

Trgovsko izobražen, zmožen slovensčine in nemščine kakor knjigovodstva, stroje-pisja ter splošne trgovske korespondence, želim primerne službe. Ponudbe pod „trgovska moč“ Maribor. Glavna pošta.

Najboljše uspehe imajo oglas v

Ako iščete službe, ali pa če imate kaj naprodaj ozioroma hočete kaj kupiti ali zameniti tedaj inserirajte v „Jugosaviji“

Šivilje za perilo sprejme proti dobremu plačilu tvrdka Kette, Ljubljana, Franca Jožefa c. 8.

Zbirko zanimivih povesti in novel z Gorenjskega obsega knjiga: „Šopek“

Spisala znana povsod priljubljena ljudska pesnica in pisateljica M. Komanova

Založila in izdala Zvezna knjigarna v Ljubljani, Marijin trg 8.

Cena vezani knjigi K 5.—, broširani K 4.—.

Lepa birmanska darila. Nikelnaste in srebrne ure z verižicami, uhani, zavrtnate verižice srebrne in zlate z obeski nudi Fr. Čuden Sin, nasproti glavne pošte v Ljubljani. 459

Čast mi je p. n. občinstvu najviljudneje naznaniti, da bom svojo, radi svetovne vojne ovirano 1054

tapetniško obrt in trgovino s pohištvom

radi nastalih razmer od 1. majnika t. l. pod lastnim imenom v Celju, Gosposka ulica št. 30

v Kodermanovi hiši dalje vodil in se bom potrudil, moje odjemalce po možnosti zadovoljiti. Prosim za mnogobrojni obisk in se priporočam

Anton Baumgartner.

2 bančna uradnika

z menjalnično prakso se sprejmeta za Ljubljano. — Ponudbe z navedbo dosedanjega poslovanja pod znamko „Bančni uradniki 27“ na Anončno ekspedicijo Al. Matelič, Ljubljana. 1062 3—1

Gospodarska zveza v Ljubljani

je ravnokar prejela krompir. Na zalogi ima tudi klajno apno in razne vrste mila. — Blagovolite se oglašiti pri njej.

Razno:

Lovski pes (angl. setter) mlad, bel, kosmat, z rujavkastimi lisami, sliši na ime Karo, se je dne 2. t. m. izgubil. Kdor kaj ve, kje se nahaja, naj naznani proti dobri nagradi ravnateljcu kmetične tovarne v Mostah.

enjenim damam naznanjam, da sem z današnjim dnem otvorila modni salon in se priporočam tudi damam z dežele. Štefanija Setnikar, Kolodvorska cesta št. 166, Spod. Šiška. 512

Traži se odmah svetla lijepo ure ena soba za dva študenta iz Hrvaške, koji mogu nabaviti životnih namirnica. Ponude pod Tehničari na upravo. 510

Dobro nagrado dam onemu, ki mi naznani dobro mesto, pripravno za prodajo usnja ali obuvala, ali pa mi preskrbi primeren lokal za manjšo trgovino. Vzemem v najem tudi manjše posestvo v prometnem kraju. — Pod ugodnimi pogoji bi isto tudi kupil. — Ponudbe pod „Nagrada“ do 10. t. m. na upravnistiho lista. 509

Mesečno sobo pri mirni stranki brez otrok išče samec ki je večinoma odsoten. Ponudbe pod „Trgovca“ na Jugoslavijo. 954 3—1

Lokal za trgovino se išče na Spodnjem Štajerskem. Ponudbe na upravnistiho pod „Prometni kraj“. 952 3—1

Mesečno sobo z dvema posteljama iščem za takoj. Če mogoče z električno lučjo. Ponudbe pod „Takoj“ na upravo lista. 505

Soba išče v Ljubljani stalno nastanjeni poročnik A. Pečenko. Dunajska c. 6. 509

Najlepše darilo mladini

je povest slovenskega dečka iz pretekle svetovne vojske

„DORE“

Knjiga je lepo ilustrirana ter bo v mestu in na deželi vzbudila veliko zanimanje. Cena vezani knjigi je K 4.—. Dobiva se v knjigarnah kakor tudi v Zvezni knjigarni v Ljubljani, Marjini trg 8.

Ovojni papir

fin superior

bel in rujav, se prodaja.

Oddajo se le cele bale, oziroma role ali cel vagon. — Pisma pod „Ovojni papir“, Ljubljana, poštni predal 74.

Za uvoz in izvoz

prevzamem blago vseh vrst, kakor žito, moko, milo, itd. katero imam vedno v zalogi.

Cenj. tovarnam in podjetjem se priporočam kot tvrdka z 1^a referencami.

Import in Export

Ferdo Sert, Maribor.

Koroška cesta 21.

1006

Dražbeni razglas.

Na deželi se nahaja večje število avtomobilov, katere namerava gospodarska komisija za stvarno demobilizacijo prodati.

Interesenti za te automobile naj določijo tozadevne ponudbe do 15. maja t. l.

**autoreferentu
deželne vlade za Slovenijo**

Ljubljana, hotel Ilirija

in naj navedejo sledeče podatke:

Kraj in natančna označba mesta, kje se avtomobil nahaja (n. pr. Vrhnika na dvorišču hiše št. ...); vrsta (tovorni, osebni avtomobil); tovarniška znamka in policijska številka ali druga označba avtomobila; cena v številkah in besedah — razume se za avtomobil v stanju, v katerem se ravno nahaja. Po preteku dražbenega roka se bode pustil avtomobil po izvedencu oceniti, nakar se bode izvršila oddaja.

Kupovalec se mora po reverzu zavezati, da ne bode prodal avtomobila za dobo dveh let brez dovoljenja deželne vlade za Slovenijo (autoreferat) in da ga bode dal na tozadevno zahtevo tekom 48 ur pristojni vojaški oblasti proti odškodnini na razpolago.

Gospodarska komisija za stvarno demobilizacijo si pridržuje pravico, da izbira med ponudniki brez ozira na visokost ponudbe, oziroma, da avtomobile sploh ne prodaja.

Ljubljana, dne 1. maja 1919.

Gospodarska komisija za stvarno demobilizacijo

OBVESTILO.

Prvi kranjski vrvarni v Ljubljani se je posrečilo dobiti večjo množino prave dolge inozemske konoplje, ter zamore postreči cenj. odjemalce z zjamčeno pristnim blagom. Poleg tega se izdeluje tudi blago iz domačega prediva, kakor vrvi kg po 20 K, za katero blago se pa ne prevzame nikake odgovornosti.

Se priporoča

Ivan N. Adamič.

Na prodaj!

Dve majhni vili

ena s 16, druga s 4 sobami, popolnoma opravljene, ste v Rogaški Slatini po ceni na prodaj. Ponudbe na dr. Ivana Zabukovška, odveinika v Šmarju pri Jelšah.

Lokomobila

malo rabljena, 10—15 HP, na vozu montirana, se prodaja. Kurjava mogoča s premogom ali drvmi, torej pripravna za vsako primerno podjetje. Ponudbe pod „Lokomobila“ na l. jugoslov. anončni in informacni zavod Beseljak & Rožanc, Ljubljana, Frančevo nabrežje 5. 1060 3—1

Pile

žage
orodje

za vse vrste priporoča
ODON KOUTNY
specijalna trgovina jeklenine in tehničnih potrebščin
Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 37.

**Strugar
Karel Hlupič**

Ljubljana,
Dunajska c. št. 6
se priporoča cenj. občinstvu; sprejema vsa v to stroko spadajoča dela, ki jih izvršuje hitro in po ceni.

Sprejme se izurjen
pomočnik.

KUPIM

vsako množino nepokvarjenih

SUHIH GOB

Ponudbe z ceno in vzorcem na Franjo Molan, Celje. 1055

VINO

staro in novo,
slivovko, rum itd.
nudim po najnižjih cenah.

Kupujem
suhe gobe, dobre
vreče in želod.
M. Rant, Kranj.

MILO!

Prvovrstno pralno in toaletno milo ima v zalogi Josip Rajster, trgovec v Šoštanju. Zahtevajte vzorce in oferte. 1056

Opozarjamo na brošuro:

„Kod naj se potegne pravična meja med Jugoslavijo in Italijo?“

Spisal prof. F. Seidl. Z enim zemljevidom. Založil odsek za zasedeno ozemlje.

Cena 1 krono.

Dobiva se po knjigarnah, v upravnistihih „Jugoslavije“ v Ljubljani, Celju, Mariboru, Ptiju in Novem mestu.

**Dražba plemenskih kobil in
vprežnih volov**

na Selu pri Ljubljani.

Dne 20. maja t. l. ob
10. uri dopoldne

bo v žrebčarni na Selu pri Ljubljani javna dražba

22 prvovrstnih toplokrvnih plemenskih kobil in več parov težjih vprežnih volov.

Dražbe kobil se smejo vdeležiti le konjerejci iz okrajnih glavarstev Krško in Novomesto, volov pa vsak kmetovalec.

Za to dražbo ostanejo v veljavi pogoji, ki so bili objavljeni za dražbo dne 15. aprila 1919.

Kdor bi kupljeno kobilo kasneje prodal brez dovoljenja oddelka za kmetijstvo, zapade globi 6000 K. Pogoji ne veljajo za vprežne vole.

Oddelek za kmetijstvo
deželne vlade.

Načelnik:

Prelat Kalan l. r.

**Dražba prvovrstnih
plemenskih
kobil v Račjem**

Dne 15. maja t. ob 10. uri
dopoldne

bo v žrebetišču v Račjem javna dražba
22 prvovrstnih toplokrvnih plemenskih kobil

Dražbe se smejo udeležiti le konjerejci iz sodnih okrajev Ljutomer, Ormož, Ptuj, Maribor desni in levi breg, Brežice in Gor. Radgona (Št. Jurško okrožje).

Za to dražbo ostanejo v veljavi pogoji, ki so bili objavljeni za dražbo dne 15. aprila 1919.

Kdor bi kupljeno kobilo kasneje prodal brez dovoljenja oddelka za kmetijstvo, zapade globi 6000 K.

Oddelek za kmetijstvo
deželne vlade.

Načelnik:

Prelat Kalan l. r.

Odvetnik in zagovornik

Dr. Karl Kuhelj

Ljubljana, Dunajska cesta št. 6

I. nadstropje.

V družbi: **Dr. Jos. Ažman.**